

บันทึกการเล่าเรื่อง
เรื่อง “นักบริหารระดับสูงด้านกิจการนักศึกษา รุ่น 3”
วัน 17 กรกฎาคม 2560
ณ ห้องประชุมระพีพัฒน์ ชั้น 3 สำนักงานอธิการบดี

เรื่องเล่า (คุณกิจ)	รายละเอียดของเรื่อง	สรุปความรู้ที่ได้
<p>ว่าที่ ร.ต.สราทศรา เล่งไพบูลย์ นักวิชาการศึกษาศึกษา ปฏิบัติการ งานระบบสารสนเทศ เพื่อกิจการศึกษากองพัฒนานักศึกษา</p>	<p>1.การฝึกอบรมดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อ เสริมสร้างและพัฒนานักบริหาร กิจการนักศึกษา ให้มีสมรรถนะในการบริหารงานกิจการนักศึกษา สนองตอบ ต่อทิศทางการพัฒนาบัณฑิตในปัจจุบันและอนาคต ตลอดจนพัฒนาเครือข่าย ความร่วมมือในการบริหารงานกิจการนักศึกษา ทั้งในและต่างประเทศ</p> <p>2.เนื้อหาและหัวข้อวิชาของหลักสูตรฝึกอบรม ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พรบ.การศึกษาแห่งชาติ ยุทธศาสตร์พัฒนานักศึกษาของ สกอ. กรอบแนวคิด เพื่อการดำเนินงานด้านพัฒนานักศึกษา ชี้อนาคต 6 ลักษณะสำคัญที่ผู้นำ ของไทย ยุค 2020 การเป็นผู้บริหารที่ดี สรุปสาระสำคัญ APSSA 2016 สรุปสาระสำคัญจากการสัมมนาด้านกิจการนักศึกษา เรื่อง พระพุทธศาสนากับการสร้างคนดีของสังคมสรุปประเด็นการสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง Thailand 4.0 กับทิศทางการพัฒนานักศึกษา การศึกษาดูงานมหาวิทยาลัย ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน และการสัมมนาแสดงผลงานการศึกษา ของ นบ.น.๓ เรื่อง กิจการนักศึกษาในยุค 4.0 : Student Affairs 4.0</p> <p>3.ประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกอบรม สามารถนำแนวคิด ความรู้ ความ เข้าใจ สมรรถนะ การมีเครือข่ายความร่วมมือ ไปใช้ในการผลักดันทิศ ทาง การ พัฒ นา นัก ศึ ก ษา ตลอดจนสามารถวางกลยุทธ์ ในการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักศึกษา เพื่อตอบสนองต่อทิศทางการ ผลิตบัณฑิตที่ตอบสนองต่อทิศทางการพัฒนาประเทศทั้งในปัจจุบันและ อนาคต การบริหารงานกิจการนักศึกษาในสถาบัน เกิดการปรับเปลี่ยนทั้ง แนวคิดและการดำเนินงานที่เกื้อกูลและส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนานักศึกษา ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ทั้งยังเกิดความร่วมมือ ระหว่างผู้บริหารกิจการศึกษาระหว่างสถาบันอันจะนำไปสู่การ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และก่อให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนานักศึกษาร่วมกัน ในอนาคต</p> <p>4.แนวทางในการนำความรู้ ทักษะที่ได้รับจากการฝึกอบรมครั้งนี้ สามารถ ปรับใช้ให้เกิดประโยชน์แก่มหาวิทยาลัย มีดังนี้ “งานกิจการศึกษายุค 4.0” เป็นงานกิจการนักศึกษาแบบ “เชิงรุก” มอ ง การบริหารงานและยกระดับแบบภาพรวมทั้งองค์กร (Global University) เข้าถึงเป้าหมาย คุณแลและแก้ปัญหาอย่างชัดเจนเชื่อมโยงทุกมิติ <u>ทุกภาคส่วน</u> ในมหาวิทยาลัยขับเคลื่อนทำงานร่วมกัน <u>ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT)</u> โดยมีการกำหนดภารกิจหลัก และภารกิจรองอย่างชัดเจน สำหรับ 3</p>	<p>ได้นำแนวคิดจากการ เข้าร่วมฝึกอบรม โครงการพัฒนา ผู้บริหาร สถาบันอุดมศึกษา หลักสูตรนักบริหาร ระดับสูงด้านกิจการ นักศึกษา รุ่น 3 มา ประยุกต์ใช้ในการ ทำงาน ในการ บริหารงาน และใน การพัฒนานักศึกษา เพื่อเตรียมพร้อมใช้ ชีวิตในยุค 4.0 โดย สร้างเครื่องมือ ทรัพยากรต่างๆ ให้กับนักศึกษา</p>

หน่วยงานหลักที่จะต้องเชื่อมโยงกับงานกิจการนักศึกษาในยุค 4.0 คือ งานวิชาการ งานวิจัย และงานวิเทศสัมพันธ์

ขณะเดียวกันมหาวิทยาลัยต้องมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพ (Soft Skill) และบริการนักศึกษา (Quality of Life) ให้นักศึกษามีสุขภาวะที่ดีทั้งทางร่างกายและจิตใจคือการ “อยู่ดี มีสุข” ในมหาวิทยาลัยตั้งแต่ก้าวแรกที่เข้ารับการศึกษาจนสำเร็จการศึกษา ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสมรรถนะระดับโลกให้กับนักศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่การเป็นพลเมืองโลกในอนาคต (Preparing Future Scholars and professionals with Global Competence)

จากแนวคิดดังกล่าว กลุ่มนักบริหารระดับสูงด้านกิจการนักศึกษา รุ่น 3 (นบ.3) จึงได้แนวทางที่จะช่วยขับเคลื่อนงานกิจการนักศึกษา คือ “3I Model” และเป็นส่วนที่จะช่วยพัฒนาและยกระดับงานกิจการนักศึกษาสู่ยุค 4.0 คือ “Inspiration” (สร้างแรงบันดาลใจ) “Innovation” (สร้างไทยนวัตกรรม) “Integration” (สร้างธรรมแบบบูรณาการ)

หลักการของ 3I Model เริ่มต้นจากมหาวิทยาลัย “สร้างแรงบันดาลใจ (Inspiration)” ในรูปแบบต่างๆ ให้กับนักศึกษา เช่น การสร้างแนวความคิด (Mindset) ทศนคติ (Attitude) ความเชื่อ (Belief) ข้อมูล (Data) ค่านิยม (Value) ที่ถูกต้อง ชัดเจน และมีลักษณะเชิงบวก โดยผ่านกระบวนการจัดกิจกรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยมีหน้าที่ให้การสนับสนุน (Support) อำนวยความสะดวก (Facilitate) สะท้อนปัญหา (Reflect) ส่งเสริมให้มีการลงมือปฏิบัติจริง (Do) และเสริมสร้างศักยภาพ (Reinforce) ดังนั้นกระบวนการต่างๆ สิ่งเหล่านี้จะถูก “บูรณาการ (integration)” กับหน่วยงานต่างๆ เช่น งานวิชาการ งานวิจัย และวิเทศสัมพันธ์ เป็นต้น

กระบวนการสร้างแรงบันดาลใจ (inspiration) และการบูรณาการ (integration) เป็นพลังส่งเสริมทักษะด้านต่างๆ (Encourage) กระตุ้นให้นักศึกษาสามารถสร้างสรรค์งาน (Create) สามารถสร้างเครือข่าย (Networking) และความร่วมมือต่างๆ ได้ (Collaborate) ส่งผลให้นักศึกษาสามารถต่อยอดหรือสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ ให้ก่อเกิดเป็น “นวัตกรรม (Innovation)” โดยมีเป้าหมาย เพื่อรับใช้และบริการสังคม ดังตัวอย่างของการดำเนินงานที่ถูกออกแบบให้อยู่ในรูปของการส่งเสริมให้นักศึกษามีจิตบริการสาธารณะ (Service Mind) หรือจิตอาสา (Volunteer) โดยเริ่มจากการสร้างแรงบันดาลใจ สร้างความตระหนักในหน้าที่ของตนเอง (Self-Realization) ขยายสู่ความสัมพันธ์รอบด้าน (Surrounding Relation) และเป้าหมาย คือ การมีความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility) การมีคุณธรรมและจริยธรรม (Morality and Ethics) ของนักศึกษา เป็นต้น

5.ปัญหาและอุปสรรคที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการนำความรู้ และทักษะที่ได้รับไปปรับใช้ในการปฏิบัติงาน อาจเกิดปัญหาเรื่องการบูรณาการเชื่อมโยงระหว่างงานกิจการนักศึกษา กับหน่วยงานหลักอื่นๆ ในมหาวิทยาลัยด้วยนโยบายในการบริหารจัดการและการกำหนดภารกิจหลักและภารกิจรองในการทำงาน ส่งผลให้ความร่วมมือภายในองค์กรอาจไม่เป็นที่คาดหวังไว้ การบูรณาการความร่วมมือในองค์กรนั้นเป็นสิ่งสำคัญ เป็นพลังที่จะผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น ทำให้ฝ่ายกิจการนักศึกษาและมหาวิทยาลัยสามารถก้าวเข้าสู่ยุค 4.0 ได้อย่างสมบูรณ์แบบ

6.ความต้องการการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา เพื่อส่งเสริมให้สามารถนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานให้สัมฤทธิ์ผล ภายใต้แนวคิด “งานกิจการนักศึกษา 4.0” “3I Model” “กิจการนักศึกษาเชิงรุก” และ “อยู่ดี มีสุข” นั้น มหาวิทยาลัยควรมีการสนับสนุนดังนี้

6.1.มหาวิทยาลัยควรจัดตั้ง หน่วยงานหรือ ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพนักศึกษา “Wellness Center” และควรกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย เพื่อจัดตั้งเป็นศูนย์กลางบริการให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยาและพัฒนาศักยภาพบุคคลแบบองค์รวม ในรูปแบบที่มีประสิทธิภาพสูง สะดวก รวดเร็ว เข้าถึงได้ง่ายด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย ให้แก่นักศึกษาและบุคลากรในองค์กร เพื่อให้มีความสุขสมบูรณ์พร้อมทั้ง ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา ตลอดจนความพร้อมในการปรับตัวท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทางสังคม มุ่งให้บริการในเชิงรุกโดยเน้นให้ความสำคัญไปที่การส่งเสริม ป้องกัน ไม่น้อยไปกว่าการรับมือแก้ไขปัญหา เยียวยารักษาเพียงอย่างเดียว ทั้งนี้ควรมีนักจิตวิทยาให้การปรึกษานักกิจกรรมบำบัดด้านต่างๆ เช่น นักนันทนาการบำบัด นักจิตวิทยาบำบัด หรือนักกิจกรรมบำบัด สายตรงที่มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญเฉพาะประจำการพร้อมให้บริการอย่างต่อเนื่อง และควรมีจิตแพทย์เข้ามาให้บริการอย่างน้อย สัปดาห์ละหนึ่งครั้งตลอดจนเป็นที่ปรึกษาและเป็นเครือข่ายความร่วมมือในการส่งต่อนักศึกษาหรือบุคลากรในกรณีที่มีความต้องการการรักษาเฉพาะทาง รวมทั้งมีการศึกษาวิจัยอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนารูปแบบการให้บริการให้มีความทันสมัยและมีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาและการเปลี่ยนแปลงทางสังคมทั้งยังสามารถส่งเสริมศักยภาพและพัฒนา นักศึกษาในมิติต่างๆ ที่มีความหลากหลายทางด้านปัจจัยในการดำรงชีวิต ศูนย์สุขภาพที่มหาวิทยาลัยภาครัฐและเอกชนได้จัดตั้งขึ้น อาทิเช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยศรีปทุม โครงการจัดตั้งของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน มหาวิทยาลัยที่เข้าศึกษาดูงาน ได้แก่ Beijing Normal University Peking University และ Tsinghua University เป็นต้น

6.2 มหาวิทยาลัยควรพัฒนา ศูนย์บริการนักศึกษา “One Stop Service” ให้เป็นศูนย์บริการร่วมเบ็ดเสร็จแบบครบวงจรในจุดเดียว โดยบูรณาการหน่วยงานให้บริการหลายประเภทเข้าไว้ด้วยกัน หรือกระจายอำนาจให้หน่วยงานหนึ่งทำหน้าที่ในการให้บริการ ในรูปแบบการให้บริการแบบครบวงจร สร้างความเชื่อมั่น ความเป็นหนึ่งเดียว ทำให้มหาวิทยาลัยมีภาพลักษณ์ที่ดี หน่วยงานที่สามารถบูรณาการได้ เช่น งานทะเบียน งานกิจการนักศึกษา งานการเงิน งานบัณฑิตศึกษา ฯลฯ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการพัฒนาการให้บริการแก่นักศึกษาและบัณฑิตในมิติเชิงคุณภาพ พัฒนาระบบการให้บริการนักศึกษาเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศทางการบริการ เพื่อให้ นักศึกษาและบัณฑิตได้รับความสะดวกสบาย มีความสุขในการศึกษาเล่าเรียนในมหาวิทยาลัย ทั้งยังสามารถรับทราบข้อมูล ข่าวสาร การบริการ ผ่านการดำเนินงานและพัฒนาระบบเครือข่ายด้วยฐานข้อมูลเดียวกันทั้งมหาวิทยาลัย

6.3 มหาวิทยาลัยควรจัดตั้ง ศูนย์จิตอาสา “Volunteer Center” เพื่อบริการให้คำปรึกษาการทำงานกิจกรรมด้านอาสาสมัครและประสานงานเครือข่ายการทำงานกิจกรรมจิตอาสา ส่งเสริมกิจกรรมที่ดีและมีประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัย สังคมและประเทศชาติ ผ่านการทำกิจกรรมในรูปแบบอาสาสมัคร โดยเปิดพื้นที่สร้างสรรค์ให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการ ฝึกกำลังความสามารถและเวลาอันมีค่าของตนเองให้เกิดประโยชน์ส่วนรวม สร้างจิตสำนึกสาธารณะ แนะนำกิจกรรมจิตอาสาที่เหมาะสมตรงกับความสนใจ และความสามารถ บริการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ การเตรียมความพร้อมให้กับอาสาสมัครและหน่วยงาน รวมถึงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สะท้อนประสบการณ์หลังการจัดกิจกรรมจิตอาสาผ่านภารกิจจิตอาสาในด้านต่างๆ ด้วยการบูรณาการนำความรู้จากคณะ ทั้ง 9 คณะที่มีอยู่ในปัจจุบันมาย่อยเป็นกิจกรรมจิตอาสาต่างๆ เช่น กู้ภัย และฟื้นฟูจากภัยพิบัติ ภัยธรรมชาติและงานฝีมือ เย็บ ปัก ถัก ร้อย ศาสนาและปฏิบัติธรรม ศิลปวัฒนธรรม ท่องเที่ยว ดนตรี กีฬา นันทนาการ อาหารและโภชนาการ สิ่งแวดล้อม ก่อสร้าง สถาปัตยกรรมศาสตร์ การประสานงานและบริหารจัดการ กิจกรรมเด็กและเยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ครอบครัว ผู้พิการ บริการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ฯลฯ เป็นต้น

6.4 มหาวิทยาลัยควรเปิดรายวิชาที่สามารถพัฒนานักศึกษาเตรียมพร้อมสู่การเป็นพลเมืองโลก (Globalization) ผ่านกระบวนการเรียนการสอน เช่น การคิดเชิงวิพากษ์ (Critical Thinking) การสร้างองค์ความรู้ (Constructivism) การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) การเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experimental Instruction) การเรียนรู้แบบบูรณาการ (Integration) การเน้นกระบวนการคิด (Thinking Skills) การศึกษาเป็นรายบุคคล (Individual Study) ฯลฯ โดยอาจเปิดเป็นรายวิชา

ศึกษาทั่วไป อาจกำหนดรายวิชาที่จำเป็นสำหรับนักศึกษาปี 1 หรือเฉพาะชั้นปี หรือนักศึกษาทุกชั้นปีสามารถลงทะเบียนได้ เช่น วิชาการใช้ชีวิตในโลกสากล วิทยาศาสตร์ของพระราชินี วิชาการรักษาล้างงาน วิชาชนบทที่ยั่งยืน เป็นต้น เกณฑ์ผ่านเป็นเกณฑ์การเข้าร่วม หรืออาจกำหนดเป็นเกรดก็ได้

6.5 มหาวิทยาลัยควรปรับปรุงและเปิดรายวิชาที่ทันสมัยต่อปัจจุบัน หรืออาจเปิดเป็นโครงการจัดตั้งวิทยาลัยนวัตกรรมและเทคโนโลยี หรือคณะดิจิทัลมีเดีย โดยมีสาขาวิชาหรือรายวิชาต่างๆ อาทิเช่น ดิจิทัลอาร์ต คอมพิวเตอร์แอนิเมชันและวิชวลเอฟเฟกต์ การออกแบบอินเทอร์แอกทีฟ และเกม การออกแบบกราฟฟิก การบริหารจัดการธุรกิจดิจิทัล การออกแบบสื่อสารออนไลน์ ภาพยนตร์และสื่อดิจิทัล เทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรม การออกแบบเชิงนวัตกรรมดิจิทัล เทคโนโลยีดิจิทัลแนวสร้างสรรค์ รวมถึงการสนับสนุนกิจกรรมทางด้านภาษาต่างประเทศที่จำเป็น และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อรองรับนโยบายมหาวิทยาลัยดิจิทัล (Digital University) และเตรียมทักษะความพร้อมให้นักศึกษาสามารถก้าวเข้าสู่ประชาคมโลก (Globalization) ในศตวรรษที่ 21 และนำพาให้มหาวิทยาลัยเป็นศูนย์กลางแห่งความเป็นเลิศทางวิชาการด้านดิจิทัล (Digital University) ในอนาคตอันใกล้ต่อไป

กิจกรรมถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้
เรื่อง นักบริหารระดับสูงด้านกิจการนักศึกษา รุ่น ๓
วันที่ 17 กรกฎาคม 2560
ณ ห้องประชุมกองพัฒนานักศึกษา

คุณเอื้อ	นางประดิษฐา	นาครักษา
คุณอำนวย	นางสาวสโรชา	หัตถกรรม
คุณประสาน	นางกรองจิตต์	มุฮัมหมัด
	นางสาววันทนา	ครูทจันทร์
คุณกิจ	ว่าที่ร้อยตรีสราทตรา	เล่งไพบูลย์
คุณลิขิต	นายธีรน้อย	ดิฤทธิ

ภาพประกอบการบันทึกเล่าเรื่อง

นักบริหารระดับสูงด้านกิจการนักศึกษา รุ่น 3

การถอดบทเรียนการเรียนรู้ด้วยการวิเคราะห์หลังการปฏิบัติ
After Action Review (AAR)

1. เป้าหมายของการเข้าร่วมกิจกรรมครั้งนี้ คืออะไร
เพื่อให้บุคลากรกองพัฒนานักศึกษา ได้มีความรู้ในเรื่อง แนวคิดและยุทธศาสตร์การบริหารงานและพัฒนา
ด้านกิจการนักศึกษา ตามกรอบแนวคิดเพื่อการทำงานด้านการพัฒนานักศึกษา ของ สกอ.
2. สิ่งที่บรรลุเป้าหมายคืออะไร เพราะอะไร
บุคลากรกองพัฒนานักศึกษา มีความเข้าใจในแนวทางในการนำความรู้ ทักษะที่ได้รับ ปรับใช้ให้เกิดประโยชน์
กับงานกิจการนักศึกษา
3. สิ่งที่ไม่บรรลุเป้าหมายคืออะไร เพราะอะไร
-
4. สิ่งที่เกิดความคาดหวัง คืออะไร
บุคลากรกองพัฒนานักศึกษา สามารถนำไปถ่ายทอดให้กับผู้แทนนักศึกษาจากองค์การนักศึกษาและสภา
นักศึกษา ได้
5. คิดจะกลับไปทำอะไรต่อ
-